

SZAKDOLGOZAT

Ósze Rebecka Ilona
Média Design

Kaposvár
2024

Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetem

Kaposvári Campus

Média Tanszék

Média Design alapképzési szak

A Metamorfózis szépsége

Belső konzulens: Kiss Gábor Zoltán
egyetemi docens

Készítette: Ósze Rebeka Ilona
F0Z05P
nappali

**Kaposvár
2024**

Tartalomjegyzék:

Vizsgaművem célja	3
Bevezetés	4
Szitakötők	5
Szecesszió	7
Szecessziós alkotók	9
Inspiráló művészek	13
Munkanapló	18
Konklúzió	35
Dokumentáció	36
Bibliográfia	42
Ábrajegyzék	44
Nyilatkozatok	46

Vizsgaművem célja

Vizsgaművem tervezésekor biztos voltam abban, hogy egy olyan témát választok, mely kötődik a művészettörténethez, azon belül is a szecesszióhoz, hiszen ezen korszak eszmeisége és műalkotásai már középiskolai tanulmányaimtól kezdve felkeltették az érdeklődésem.

Szerencsésnek tartom magam, amiért művészeti tanulmányaim kezdetén olyan inspiráló tanárom volt, aki nem csak a téma szeretetét tudta átadni diákjainak, hanem személyre szóló, egyedi témajavaslatokat tűzött ki. Egy ilyen, nekem célzott prezentáció alkalmával találkoztam először René Lalique magával ragadó munkásságával, aki végérvényesen megfertőzött a korszak iránti elköteleződésben. René Lalique munkái közül főként pipere eszközei, üvegcséi, bogarakkal díszített ékszerei ragadták meg figyelmem. Ámulatra méltó, hogy a rovarokat, mint témát mennyire sokszínűen tudta feldolgozni a művész. Ezt a tervezői kreativitást, esztétikai változatosságot szeretném én is megalkotni vizsgamunkámban.

Célom az, hogy megtervezek egy olyan kozmetikai kollekciót, amely nagyban inspirálódik a szecesszióból. Érdekes projektnek gondolom a kísérletezést, mely a modern esztétikához illeszti az akkori formanyelvet.

Az elképzelésem az, hogy egy luxus márka, aki most szeretne belépni és teret hódítani magának a piacon, hasonlóképpen látja helyzetét, mint a századforduló idején a mozgalom megalkotói. A tömeggyártásból kilépve egy olyan közönséget céloz meg, aki nemcsak megfizeti, hanem értékeli is a minőséget és egyediséget.

A megbízóm, aki engem felkeresett egy felsőkategóriás szintet képvisel. Limitált termékei a természet formavilágából és élőlényekből ihletődik, kiemelt szerepben a szitakötő kecsességéből, sokszínűségéből. Feladatom megtervezni egy erre épülő kozmetikai kollekciót, csomagolással együtt. Felépíteni a kampány elemeit, plakátokat, reklámvideókat gyártani.

Bevezetés

Vizsgaművem témájaként egy modern kori kozmetikai kollekció megalkotását és ahhoz kapcsolódó reklámanyagok elkészítését választottam, mely a szecesszió iparművészetéből inspirálódik. Szakdolgozatomban feldolgozom a szecesszió korszakát, annak iparművészetét és grafikáját, kiemelten René Lalique francia ékszerész, ötvös, üvegtervezőt, akinek munkásságából főleg inspirálódtam a vizsgamunkám készítése során. Emellett említést teszek egyéb alkotók munkáiról, akikkel közös múzsát találtunk, melyek a szitakötők.

Az, hogy vizsgamunkám fő motívuma az óriás szitakötő nem véletlen, hiszen ez a csodálatos átváltozó művész már gyermekkorom óta vonzotta tekintetem. Életem akkori időszakából több kedves emlékem is van arról, ahogy tavasszal ülök a fűben és igyekszem elkapni a kerti tavunk körül repkedő szitakötők táncát. Messziről percekig, mozdulatlanul figyeltem kecsességük, hallgattam óriás szárnyaik zizegését és próbáltam megfejteni sokszínűségük mibenlétét. Érdekelt ez a különleges rovar, ezért igyekeztem tudásom egyre jobban kiterjeszteni velük kapcsolatban.

Szitakötők

Azt gondolom nem véletlen, hogy 2018-ban a Magyar Rovartani Társaság és a Magyar Természettudományi Múzeum közös szervezésében zajló szavazáson az óriás szitakötő (*Anax imperator*) „Év rovara” lett. Múltja 300 millió évre tehető, a legősibb rovarrendek közé tartozik, nemének mintegy 30 faja az Antarktisz kivételével az összes földrészt benépesítik. Lenyomatok alapján néhány fajuk szárnyfesztségük elérte a 60–70 cm-t, így elnyerte a valaha élt legnagyobb rovarok egyike címet Európában.

1. ábra

Az óriás szitakötőkről szerzett olvasmányaim alapján megtudtam, hogy tág ökológiai tűrőképességű faj lévén szinte bármilyen vízparti helyen megtalálja a helyét, legyen szó álló-, vagy lassúfolyású vízterületről. Életrevalóságát pedig jól példázza, hogy egyes fajok Afrikában olyan vizekben is megélnek, ahol gyakorlatilag nincs növényzet, ezért a nőstény a víz színén lebegő korhadó fadarabokba, növényi maradványokba petézik. A szitakötők petéinek tojásállapota a legtöbb esetben csak néhány napig tart, majd a tojásból kibújó 1-2 mm-es előlárva élete még rövidebb, mindössze percek, órák, esetekben maximum 1 nap. Ezzel az időtartammal ellentétben lárvaként hosszú hónapokig, akár évekig töltik életüket, közben 10-16 alkalommal vedlenek. Ezekre az átalakulásokra azért van szükség, mert a végső állapot kültakarója kitinből épül fel, mely nem képes tágulni, így a folyamatosan növekvő lárva időről időre „kinövi régi ruháját”. A vedlések előrehaladtával a lárva végül fokozatosan

egyre hasonlóbba válik a kifejlett rovarhoz, az imágóhoz. Az utolsó vedlésre általában az éjszaka leple alatt kerül sor, mivel a szitakötő ezen állapotában nagyon sérülékeny. A lárva ilyenkor igyekszik a víztől eltávolodva egy kőre vagy nádszálra felkapaszkodni, majd pumpáló mozdulataival felhasítja szűkké vált lárvabőrét és lassan kihúzza magát belőle. Szárnyereibe folyadékot pumpál, majd szépen, lassan kifeszíti azokat. Átalakulása lassú, napokig, akár hetekig is eltarthat, mire testének jellegzetes színeit elnyeri.

2. ábra

Ez a változatos színvilág, ami igazán felkeltette érdeklődésem ezzel a rovarral kapcsolatban. Szárnyaik bonyolult kapcsolódása és mozgása, ami egyedülállóvá teszi őket az élővilágban, hiszen képesek nemcsak egy helyben lebegni, de hátrafelé is repülni. Ez a varázslat az, amit gyermekkorom óta ámulattal figyeltem, a szitakötők élénk színpalettájának sokrétűségét, mely az égszínkéktől kezdve a smaragdzöldön át, a ciános-lilás vonulaton végighaladva a sárgáig rengeteg árnyalatban felfedezhető testükön. Egyes szakirodalom szerint színezetük még a hőmérséklet és a fényintenzitás hatására is változik, míg hűvös időben élénkebb lesz, melegben szürkésebb tónusra tompul.

Folyton változik, a pillangókhoz hasonlóan a szitakötők életét is átszövi a metamorfózis, Amikor egy állapot már nem megfelelő számunkra vagy a rendszer számára, elindul a szemet gyönyörködtető változás folyamata.

Szecesszió

A változás szó az, ami talán leginkább megtestesíti a szecessziót, hiszen egész korszakát meghatározza az átalakulni akarás, eltávolodás az akadémizmustól és a tömeggyártástól. A szimbolizmussal egy időszakban alakult ki, emiatt nem meglepő, hogy a szecesszió témaválasztásában is felfedezhetünk szimbolista elgondolásokat. A stílusra kifejezetten jellemző az elvont szépségideálok, bizarr témák feldolgozása.

A szecesszió időtartamát nem tudjuk pontos dátumhoz kötni, körülbelül 1800-as évek második felére datálható. A korszak egyik alap gondolata az összművészeti törekvés, minden művészeti ág között igyekszik harmóniát teremteni, nem különbözteti meg az alkalmazott művészetet az úgynevezett magas művészetektől. Alap gondolata értelmében a használati tárgyak vagy bútorok tervezése egyenértékű a festészettel, szobrászattal vagy építészettel, mindez a huszadik század kezdete előtt szinte elképzelhetetlen volt.

A szecesszió korszakát megelőzte az úgynevezett „art and crafts” mozgalom, mely létrejöttének egyik oka az iparosodás következtében létrejövő tömeggyártás, ami miatt az elkészült tárgyak nemcsak silány minőségűek lettek, hanem elszemélytelenedtek az egyformaság miatt. Az angol mozgalom építészek és formatervezők együttműködéséből jött létre, akik fontosnak tartották visszahozni a kézművességet a mindennapokba. Nem profitorientáltan vagy kereskedelmi szempontból közelítették meg az egyes iparágakat, hanem kiváló minőségű tárgyakat akartak tervezni, amelyek iparművészeti értékkel is bírnak. Kiemelkedő alakja William Morris, aki komolyan hitt a mozgalom eszmeiségében, illetve abban, hogy az iparosodás rossz hatással van a társadalomra. Az általa létrehozott cégben igyekezett ugyan minimálisan gépesíteni, erre azonban csak akkor volt hajlandó, ha nemcsak a termelésen javított az adott eszköz, hanem a minőségen is. Igen sokrétűen tervezett, sok helyen inkább esztétaként hivatkoznak rá. Híresebb munkáinak talán a tapétái mondhatóak, de tervezett bútort, üveget, fémtárgyakat és kerámiát is. Formatervezéséről elmondható az, amivel az „arts and crafts” mozgalom egésze is körbeírható: hasznos és szép tárgyakat hoz létre, mely nem a művészettörténetből ihletődött, hanem a természet formanyelvéhez visszanyúlva szabadon áramló formákkal, mozgalmal vonalakkal alkot. Erre a játékoságra épít a szecesszió korszaka.

A szecesszióknak számos neve van, különböző térségekben más-más elnevezést kapott. Angliában modern style-nak hívják, Franciaországban hasonló gondolatmenet alapján art nouveau, ami újstílust jelent, Olaszországban stile liberty-ként tartják nyilván, melynek jelentése szabad stílus. Németországon belül több elnevezés között válogathatunk, megemlítik

egyrészt jugendstil-nek, ami szintén új stílust jelentett, de hívták a stilisztikai elemei után lilionstil-nek, valamint wellenstil-nek is, előbbi a virág motívumokra utal, utóbbi pedig hullámzó vonalakra. Maga a szecesszió szó kivonulást jelent, ez az akadémikus művészettől való elkülönülésre utal.

A szecesszió festészete, grafikája:

A szecesszió nemcsak az iparművészet ágait emeli fel a magasművészetek közé, hanem a grafikát is. A kor jelentős alkotói Henri de Toulouse-Lautrec, valamint Alfons Mucha.

Kettejük munkái igen eltérőek, melyből látszik, hogy a szecesszió főként mozgalom mintsem átfogó stílus. A különbségek ellenére mindketten litográfiát használtak plakátjaik készítésekor. A litográfia, vagy könyomtatás egy akkoriban elterjedt sokszorosítási technika, mely az addigi módszerektől eltérően nem igényelte, hogy több munkafolyamaton át vessék a dűcot, vagy egyéb eszközzel szintkülönbséget hozzanak létre, mint a magas-, vagy mélynyomtatáshoz szükséges. A litográfia voltaképpen síknyomtatás, amely a grafikát a nyomó dűcről a lapra olajat taszító, illetve nem taszító felületek létrehozásával juttatja át. A grafikában és festészetben szembetűnő változások következtek be; egyre inkább elrugaszkodtak a realitástól és a megszokott kompozícióktól, akadémikus elvektől, illetve témáktól. A realista fényárnyék hatásokat felváltották a lokál színek alkalmazása, ami azt jelentette, hogy az adott felületet a tárgy saját színével ábrázolták tónusozás nélkül. Megjelentek a körvonalak, kontúrok. Előképeknek vallották preraffaelitákat és Gauguint. Főként stilizált növényi díszítő elemeket használtak, mely igen erősen fellelhető Mucha grafikáin.

A szecesszió iparművészete:

Talán az iparművészetben a legkiemelkedőbb a mozgalom. Az alapelv ezen a területen is az volt, hogy összekapcsolják a dekorativitást, a formát és a funkciót. Az építészethez hasonlóan ez az ág is két stílusra tagolódott az egyik a lágy vonalvezetést, a gazdag ornamentikát, a növényi motívumokat preferálta, a másik ág pedig inkább geometrizáló formavilágot részesítette előnyben. A szecesszió művészeti ágai közül úgy érzem az iparművészet az, ami hozzám legközelebb áll. Ezek a kézzel fogható produktumok számomra azok, melyek jóval túlmutattak korukon. Ámulattal figyeltem a korszak alkotóit, és számomra kiemelkedő munkáikat, hogy a funkcionalitáson túl, milyen aprólékos megoldásokat alkalmazva tettek teljessé egy-egy tárgyat. Lenyűgöző számomra az a sok technikai megoldás, kreatív díszítés, motívumok varázslatos világa, mely egyedi és különleges hangulatot teremt.

Szecessziós alkotók

A művész, kinek munkássága nagy hatást gyakorolt rám, és szakdolgozatom megalkotásánál műveiből merítettem ihletet René Lalique.

Az alkotóra különösen jellemző az elvont témák feldolgozása, művészetében ez leginkább az ékszerein megjelenő rovar, bogár motívumokról tűnik szembe. Gyakran formál meg hibrid figurákat, melyeket női vonásokkal és rovar részekkel vegyít. Az így létrejövő fantasztikus lények egyszerre viselik a klasszikus szépség jegyeit, illetve elborzasztó állatok testrészeit. Ez a fajta metamorfózis által szinte miniatűr szobrok keletkeznek ékszerek gyanánt.

3. ábra

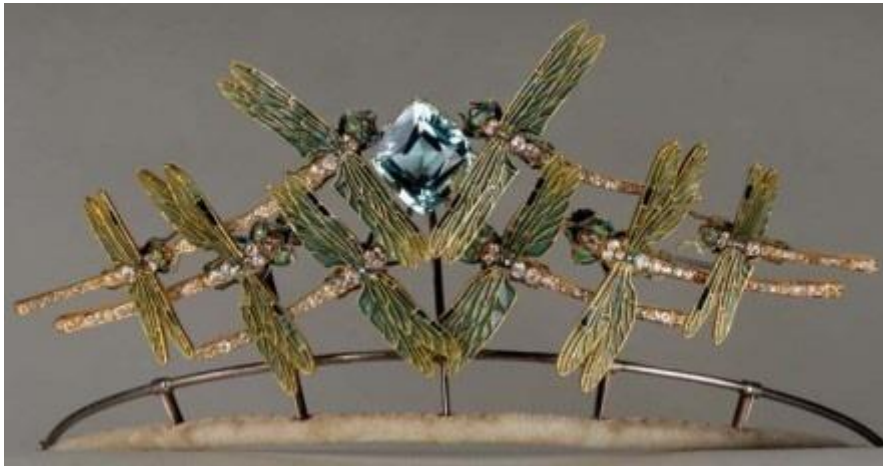
René Lalique egyik leghíresebb ötvös munkája is egy ilyen dekadens hibrid lény, mely funkcionalitását tekintve egy fűzőbross, ami egy szitakötőnőt ábrázol. A női felsőtesthez szitakötő szárnyat és oroszlán karmokat kapcsolt, ezáltal a különböző részek ellentmondásosságát alkotta meg. A mű még elképesztőbb, amikor a róla készült képeket elnézve rájön az ember, hogy a precíz ötvös munkának köszönhetően, az egyedi tervezésen és ötleten túl az ékszer még mechanikailag is funkcionál, hiszen a bross szárnyai mozgathatóak az igazi szitakötőkhöz hasonlóan. Az esztétikai világ mellett tervezésének ezen magas foka miatt is választottam fő inspirációmnak munkáit.

Igen sokrétű alkotóról beszélünk, hiszen Lalique egyaránt tervezett kölnisüvegeket, ékszereket, tányérokat, autók motorház tetejére díszeket, valamint modern templomoknak ablakokat. Nemcsak témaválasztásban bizonyult sokrétűnek, hanem technikai tudására is széles volt. Az üveg textúrákkal gyakran kísérletezett, leginkább opálos fényű üvegeiről volt híres a műhelye. Stílus szempontjából is nagyon gyorsan alkalmazkodó volt, a századfordulós szecesszióban igencsak részletgazdag, filigrán, szinte naturalista stílusban dolgozott. Csak ezután váltott az art deco esztétikájához, ami ugyan a szecesszióból fejlődött, de már az úgynevezett avantgárd irányzatokból is merített, ezáltal a konstruktivizmusból, a futurizmusból és a kubizmusból is. René Lalique későbbi munkásságában az art deco stílushoz közeledett, viszont megmaradt a műhelyi kis számban, vagy egyedileg gyártott daraboknál így minőségi maradt márkája.

Mint sok más korabeli művészt Lalique is inspirálta a japán művészet. Ez leginkább az Ukiyo-e nyomatok terjedésének köszönhető, amelyek ebben az időszakban, már Európában is megtalálhatóak voltak. A keleti ország esztétikája igen nagyban eltért a nyugati művészek által megszokottól, ami nemcsak a japán mitológiában felfedezhető fantázia lényeknek volt köszönhető, hanem annak, hogy a keleti világ teljesen másabb és sokszínűbb kompozíciókat alkalmazott. Mivel fametszetekről beszélünk a technika sajátosságának tekinthető, hogy határozott vonalak, foltok alakítják ki az ábrázolt formákat, ez az Ukiyo-e nyomatoknál kontúr vonalakat jelentett. Vincent van Gogh mellett - akinek festményein felfedezhető, hogy nem a megszokott komponálási elveket követi - sok korabeli művészt, köztük Lalique is inspirálta ez a fajta megjelenítés.

Ez több munkáján is megfigyelhető, például a „Három páva” című üvegmunkáján, melynek érdekessége, hogy a művész az installálására és annak megtervezésére is nagy hangsúlyt fektetett. Mivel alulról világította meg a tárgyat, így az abból kimart madár alakok igazán impozáns és éteri külsőt nyertek.

René Lalique szerteágazó munkásságán végigtekintve szembeötlő számomra, hogy milyen előszeretettel mintáz meg és alkalmaz szitakötőket. Számos ékszerén visszaköszönő motívum, ahogy ezeket a rovarokat megannyi, különböző formában ábrázolja. Ez a változatosság már önmagában is inspiráló, de számos munkája közül egy tiara, ami engem leginkább megfogott. A fejdíszben 8 darab szitakötő tart egy akvamarin ékkövet.

4. ábra

Szívesen alkalmazza ezt a kombinációt, hiszen a kő élénkkelés színe kiegészíti a rovarok testéhez használt zöldes tűzzománc anyagát. Egyes források alátámasztják azt az értelmezést, miszerint az akvamarin a fényt szimbolizálja, melyet a természetben is követnek a szitakötők sötétedés idején. Számomra a leglenyűgözőbb ebben az ékszerben, ahogy a rovarok egymásra simuló teste adja ki a fejdísz ívét. A tiara éke maga az akvamarin kő, mely felé haladva a szitakötők mérete is egyre növekszik, ezzel fokozva magasztosságát.

René Lalique számos munkáján megfigyelhető ez az aprólékos, finom kidolgozottság, ez a játékosság, mellyel tiszteleg a rovarvilág előtt. Ahogy egyre jobban megismertem műalkotásait engem is elindított ezen az úton, hogy beleássam magam a művészet eme szegmensébe és specifikusan kutassam azon alkotókat, akik szintén rovarok felhasználásával alkottak maradandót.

René Lalique mellett, kortársa Lucien Gaillard az, aki iparművészeti alkotásain gyakorta alkalmazta a rovarokat. Apja párizsi ékszerműhelyében előszeretettel kísérletezett innovatív megoldásokkal. René Lalique ékszereivel egy kiállításon találkozott, miután saját szecessziós kollekciót álmodott meg. Műhelyében japán kézműveseket alkalmazott, ez a hatás művein is érezhető, mintái gyakran ázsiai hangulatúak, stilizált rovarokkal, virágokkal és fákkal. Munkáiban szívesen használt szerves anyagokat, innovatív megoltásai közé sorolható a csont és szaru alkalmazása, melyeket zománccal, vagy gravírozással díszített.

5. ábra

Lucien Gaillard szitakötőt mintázó káprázatos hajtűje különösen bravúrosnak mondható, nemcsak részletes áttört formázása miatt, hanem az anyag választás okán is. A kiegészítő csontból készült, aminek sejtelmes áttetszősége nagyszerűen átadja a hártya szárnyak kinézetét. A művészre és a szecesszióra is egyaránt elmondható, hogy a különböző textúrákkal, anyagokkal való kísérletezéseknek, technikai megoldásoknak hatalmas teret engedett a korszak.

Szitakötőket ábrázoló üvegen gravírozott formában jelennek meg a rovarok, amik ezáltal egy különösen élethű rajzos jelleggel díszítik az antik parfümös üveget.

Inspiráló művészek

A modern kori alkotók is - mint például: Hoang Hoang, Christopher Marley, Cedric Laquieze - gyakorta merítenek az elvont szépségű állatokból.

Érdekes témaválasztásnak bizonyul, hiszen jellemzően az átlagember nem feltétlenül asszociál velük kapcsolatban az esztétikus megjelenésre. Talán pont ez az előítélet, ami egy plusz értelmezési réteget ad alkotásaiknak.

Egy igazán híres designer, Stephen Shooster, művésznevén Shoosty.

Shoosty digitális illusztrációkat készít, melyeknél fontos tervezési szempont, hogy a minták többféleképpen is felhasználhatóak legyenek, így munkáinak rengeteg színvariációi vannak.

Gyakran vegyíti több, már létező rajzát egy új kompozícióban, akár arányaiban nagyítva, többszörözve, árnyalatain változtatva.

6. ábra

A színek különbözősége mellett nagy hangsúlyt fektet arra, is hogy visszaköszönő elemek felhasználásával esztétikus mintákat hozzon létre, az így kapott látványvilágot textileken és ajándéktárgyakon láthatjuk viszont. Egy-egy ilyen átalakítás során attól sem tántorodik el a művész, hogy egy előző alkotásán központi szerepet betöltő rovar, újraértelmezése révén sormintaként, képkeretként lássuk viszont.

Shoosty is merít többek között a szecessziós látványvilágból, ugyanis egyes plakátszerű

munkáján alkalmaz olyan tipográfiai megoldásokat, illetve egyéb grafikai elemeket - például díszes keretet - melyek erősen erre a korra emlékeztetnek. A művésznak egy terjedelmes sorozata van különböző rovarokról „Bugs” néven, melyben az egyes fajokat különböző alternatív művészettörténeti korszakokba emel különleges, vibráló színvilággal.

Egy másik kiemelkedő mai grafikus, aki a témát favorizálja a vietnámi származású Hoang Hoang. A művész portfólióját két sorozat is gazdagítja, melyeket ezeknek az apró, megosztó művészeknek szentelt. Egyik összeállítása plakátokból áll, melyen geometriai formákra egyszerűsített elemekből építi fel a rovarokat. Pasztellszínekből álló lágy színátmenetekkel gazdagítja a vektoros illusztrációkat.

7. ábra

Az állatok kiegészítéseként megjelenik a végtelkéig leegyszerűsített élőhelyük, növények formájában. A képeket a színvilággal harmonizáló háttérszín és minimalista tipográfia tesz teljessé. Az illusztrátor másik szériája konkrétan a molyokat helyezi a középpontba.

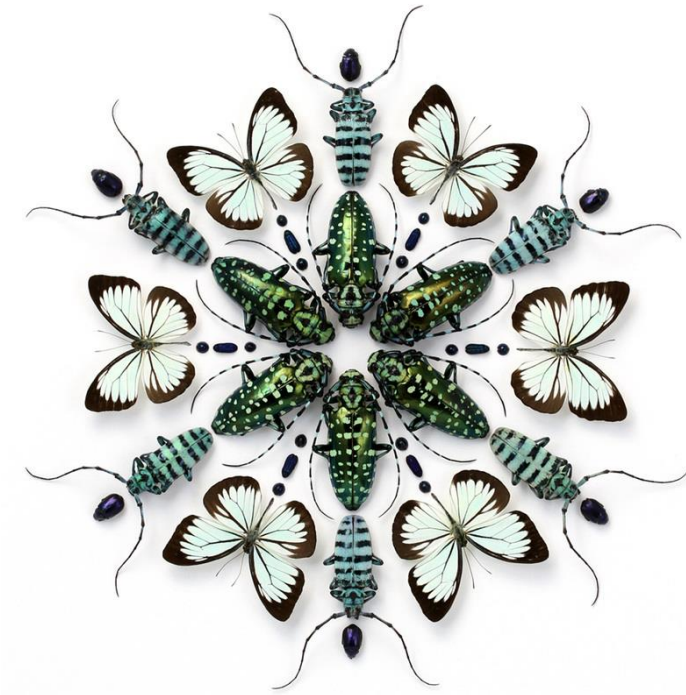
Komplementer színpárok segítségével teremt az egyes képeken figyelemfelkeltő kontrasztot. A rovar hátterének a végtelenbe futó geometriai mintát választott, melyek színeiben még inkább kiemelik a fő motívumot.

A rovarvilág különös szépségeit általában csak természetjárások egy-egy szerencsés pillanatában tudjuk igazán részleteiben megvizsgálni. Vannak azonban, akiket ez a felismerés annyira magával ragad, hogy szeretnének jobban belemélyedni az elemzésükbe, ehhez a

részletes vizsgálathoz érdemes különböző preparátumokat felkeresni. A preparátum elkészítése már önmagában mondható művészetnek. Akadnak, akik még ezt a folyamatot is tovább gondolják és élettelen rovarokat felhasználva hoznak létre nagyon különleges műveket. Azt gondolhatnánk, hogy ez az abszurd irányzat egy igen szűk szegmenst vonz, mégis szerteágazó spektruma megszámlálhatatlan művésszel büszkélkedhet. Ez is jól példázza, hogy a művészet egy annyira csodálatos eszköz, amely minden témának és technikának tud egy újabb, másabb réteget, értelmezést adni.

Ennek szemléltetéseként ebben az igencsak specifikált témában szeretnék két példát is felhozni, hogy hangsúlyozni tudjam a lehetőségek végtelenségét. Két olyan művészt említenék, akik munkái az egyedi és talán morbidnak mondható, mégis anyagválasztásaikon kívül semmiben sem hasonlítanak.

Egyikük Christopher Marley, aki természettudós előképzettséggel is rendelkezik, talán ez magyarázza meg azt a vágyát, hogy alkotásai ennyire precízek legyenek. Munkája miatt abban az egyedi élethelyzetben találta magát, hogy hozzáfért nagy számban elhullott állatok tetemeihez. Ezek a kimúlt állatok és hozzájuk tartozó hiedelmek ihlették meg, hogy újraértelmezze mivoltukat és felülírja azokat. Testüket lecsupaszítja, külső környezetükről leválasztja, hogy elsősorban egy egészre, formára, színre, textúrára tudja redukálni, melyekből művészi kompozíciókat hozhat létre. Gyakran alakít ki színharmóniákat, szabályos geometrián alapuló mintázatokat a rendelkezésére álló sajátos eszköztárából.

8. ábra

Az így létrehozott alkotások lehetőséget nyújtanak arra, hogy a néző a rovarokat számára új nézőpontból tudja megvizsgálni, hiszen az állatoktól teljesen szokatlan rendezettség miatt az emberi agy akaratlanul is másképp áll hozzá. Ennek ellenére nem célja megmásítani mivoltukat, törekszik rá, hogy az élőlényeket valódi szépségükben mutassa meg.

Christopher Marley saját viszolygását legyőzve szeretné terjeszteni az élővilág prekonceptióktól mentes szeretetét.

Cedric Laquiez ezzel szemben teljesen más motivációval nyúl a rovarokhoz. Ő az alkotási folyamat során nem létező állatok előtt tiszteleg, hanem saját fantázia lényeit testesíti meg.

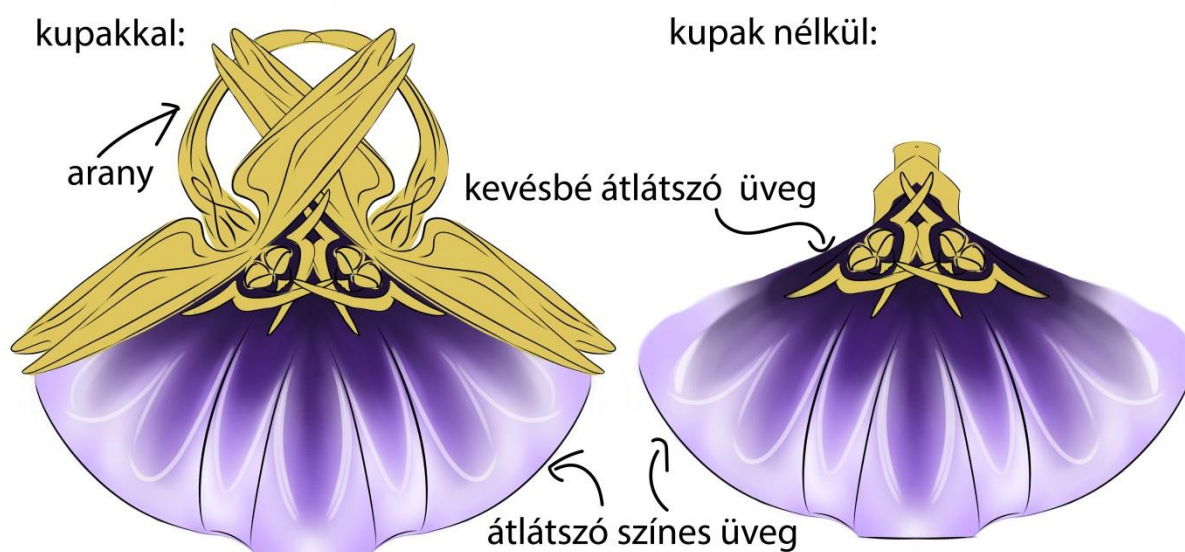
9. ábra

A rovarokat testrészeire szedi és különböző fajokat vegyítve épít tündéreket. A művész életművének ez a legterjedelmesebb sorozata, melyet már 20 éve bővít, jelenleg több, mint 200 szobor színesíti palettáját. Elmondása szerint a széria folytatását az motiválja, hogy még sosem alkotta meg kétszer ugyanazt a lényt, még mindig új kompozíciós lehetőségek állnak rendelkezésére. A rovarokon túl növényi részeket és csontokat is felhasznál műveihez. Tündérnek nevezett szobraiban van valami számomra dekadenciát sugárzó, ahogy a sok, már nem élő állat testrészei vannak felhasználva ahhoz, hogy soha nem létezett meselényeknek adjanak formát.

Munkanapló

Vizsgamunkám kivitelezésének első fázisa a téma meghatározása után a vázlatkészítés volt. Itt még nagyon a figuralitásra koncentráltam, így a vázlatokon igencsak érezhető, hogy a nyári hónapokban végig szecessziós formákat vizsgáltam, főként Lucien Gaillard és René Lalique munkáin keresztül. Ekkor készült rajzaim inkább hasonlítottak futurisztikus szobrok terveihez, mintsem parfümös üveghez.

parfümös üveg

10. ábra

Már ezen a ponton realizálnom kellett, hogy a kész produktumot háromdimenziós programban alkotom meg, emiatt vázlatkészítés közben észben kellett tartanom, hogy ne csak egy nézőpontból legyenek látványosak formáim, működjenek elforgatva, más szögekből is. A formai megvalósításban a tárgyak anyagára, textúrájára is nagy hangsúlyt fektettem. Tudtam, hogy terveim nem rajzként fognak megvalósulni, ezért gondolhattam olyan kivitelezési módokra is, melyeket manuálisan nem tudtam volna leutánozni. Az anyagokról csak széljegyzeteket készítettem, a vázlatokon csak az színek és a formák voltak lényegesek.

Kezdetben a színeket a szitakötők zöldeskék-türkizes, illetve lilás árnyalatai miatt használtam. Már itt megfogalmazódott bennem, hogy valamilyen formában szeretném megjeleníteni a szitakötők irizáló kitenpáncélját, melynek valódi színskálája fényképeken nem látható, ahhoz az embernek valós közegében, élőben kell megfigyelnie ezt a csodálatos rovar.

Ennek érzékeltetésében nagy segítségemre volt a digitális program, ami segített vizualizálni ezt a fajta multikróm jelleget.

Az első kollektív konzultációm utáni visszajelzések alapján elkezdtem egy modernebb, letisztultabb irányban tervezni, mely már merőben kevesebbet merít a szecessziós formavilágból, inkább csak a címkeszerű minták stílusán jelenik meg. Az újratervezést más irányból kezdtem el, a grafikai elemek megrajzolásával indultam, ezeket a későbbiekben majd a csomagolásra szerettem volna vinni.

A munkafolyamat ezen szakaszán döntöttem el a márka nevét is. A metamorfózis franciául métamorphose („mé·ta·mor·foz”) ezt a kifejezést rövidítettem le, hogy jobban illeszkedjen egy márkanév követelményeihez, miszerint rövid és könnyen megjegyezhető legyen, így lett Métamor kollekciónak a neve.

A metamorfózis latin, ill. görög eredetű szó, jelentése 'alakváltozás'. Átalakulás, átváltozás az egyik formából egy másikba. Az állatvilágban a petékből kikelő egyednek több lárvaállapoton át történő fejlődése, illetve teljes átalakulása, míg lárvából imágóvá, kifejlett rovarrá alakul. Ezért döntöttem úgy, hogy az elsőként megrajzolt motívumok a szitakötők vedlési szakaszaiból pár kiemelt mozzanat. Rajzaim között megtalálható több lárva és báb stádium, levedlett bőrök, kifejlett imágók. Igyekeztem elkapni a pillanatot, amit talán a metamorfózis csúcspontjának is tekinthetünk, amikor a bábból kibújik az imágó.

Ábráim közül egyedül a kifejlett imágó szerepel kétszer.

Annak ellenére, hogy ez megegyező stádium egy statikusabb képen ki szerettem volna emelni azt a védtelenséget, amikor a szitakötő még röpképtelen, még nem pumpálta fel szárnyait, egy külön, dinamikusabb mintában pedig tisztelegni szerettem volna annak a hosszú útnak, amit megtett, hogy teljes pompájában tündököljön.

A különálló elemek megrajzolása után gondolkoztam el jobban azon, hogy a minták hogyan fognak kinézni 3D testeken. Ezt hogyan kell síkba kiterítenem, hogy megfelelően illeszkedjen a vizualizált termékekre. Eszembe jutott a gömbforma és az abból eredő kupolaszerűen gömbölyített hengerek. Ahhoz hogy ilyen testeken a rajz mutasson, többszöröztem és körívre helyeztem a mintaelemeket, melyek ebben az elrendezésben engem erősen a mandalára emlékeztettek. Kíváncsivá tett ez a felismerés, ezért jobban utána olvastam a mandaláknak. Így tudtam meg, hogy az eddig csak színezőkből ismert minták meditációs szertartásokhoz kapcsolódnak, számos vallás használja. Bonyolult körkörös mintázatuk, különböző szimbólumok rendszere.

„A hinduizmusban és a buddhizmusban az a meggyőződés, hogy a mandala végigvezeti a

hívót az univerzum átváltozásának folyamatán. A mandalába való belépés és annak a központja felé haladás megmutatja az utat a szenvedésből az örömbé és a boldogságba.”

Amikor ezt elolvastam úgy éreztem a mandala is egyfajta metamorfózis.

Munkám folytatásaként megkezdtem a grafikám lágy íveihez illő betűtípust keresését.

Az összbenyomás kialakításában alappilléreként funkcionálhat egy jól megválasztott karakter.

Különböző szegmenseket eltérő küllemű betűk tesznek teljessé. Míg egy gyermekeket megcélzó márka általában törekszik az egyszerűsége, olvashatóságra, addig egy idősebb generációnak szánt hirdetésben szabadabban lehet választani izgalmasabb megjelenésű tipográfiát is. Fontosnak tartottam választásomnál, hogy betűtalpas típus mellé tegyem le voksom, mivel ehhez gyakran kapcsolják az eleganciát, a megbízhatóságot. Ezen tulajdonságok egy luxus kozmetikai márkához illenek, ilyen például a „bodoni font”, amit legtöbbször a Vouge magazin címdaláról ismerhetnek, de ehhez hasonló a „didot”, ami Giorgio Armani és a Zara logójában is szerepel. Én ezeknél egy kicsit szabadabb vonalvezetésűt szerettem volna, hogy érződjön a szecessziós inspiráció, de az olvashatóság és a letisztultság is fontos szempont volt választásomnál. Több fontot is végignézttem, de a végleges az „against Regular” lett, mivel ez minden szempontnak megfelelt, illetve a Métamor márka név „am” betűinél egy nagyon szép ligatúra figyelhető meg ebben a betűkészletben.

(A ligatúra kettő vagy eseteként akár több betű összeolvadását, összekapcsolását jelenti, ikerbetűnek is hívják.)

Ezen felül a kezdő nagy „M” betűnél megfigyelhető egy játékos ív, ami emlékeztet a merész tipográfiára a szecessziós korban készült plakátokról. A márkanév a végleges betűtípussal az alábbi ábrán látható:

11. ábra

Az első 3D-s modellek mondhatni tesztként jöttek létre. A parfümös üvegnél kupolaszerű felsőrészt terveztem, a minta miatt ez viszont jelentősen lekorlátozta a lehetőségeket.

A mandala motívum mellett kis filigrán fémes rátétekkel kísérleteztem, amik alatt az üvegtestet is meggörbítettem, hogy még jobban olyan hatást érjek el, mintha ténylegesen beleilleszkedne.

A másik két elemnél - a púderes doboznál és a rúzsnál - egy ötszög alaprajzot vettem kiindulópontnak, mivel a mintában ötször ismétlődnek a főmotívumok. A rúzsnál nem alkalmaztam mintát, mivel úgy gondoltam, hogy apró mérete miatt aránytalannak és zsúfoltnak tűnne az aprólékosság, helyette csak a parfümön is használt fém rátétekkel dolgoztam. A púderes doboz viszonylagos nagyobb mérete miatt az előbb említett díszítés mellett a mandalaszerű rajz is helyet kapott.

12. ábra

A modellek nem fognak bekerülni a véglegesen leadott munkába mivel úgy érzem nem elég átgondoltak. Nagyszerű gyakorlás volt ahhoz, hogy ráérezzek milyen szemmel kell megvizsgálnom valódi tárgyakat, hogy hozzájuk hasonlóakat tudjak reprodukálni.

A modellezés során kitapasztaltam, hogy a már jól ismert Blenderben fellelhető eszközök közül melyeket és hogyan érdemes alkalmaznom.

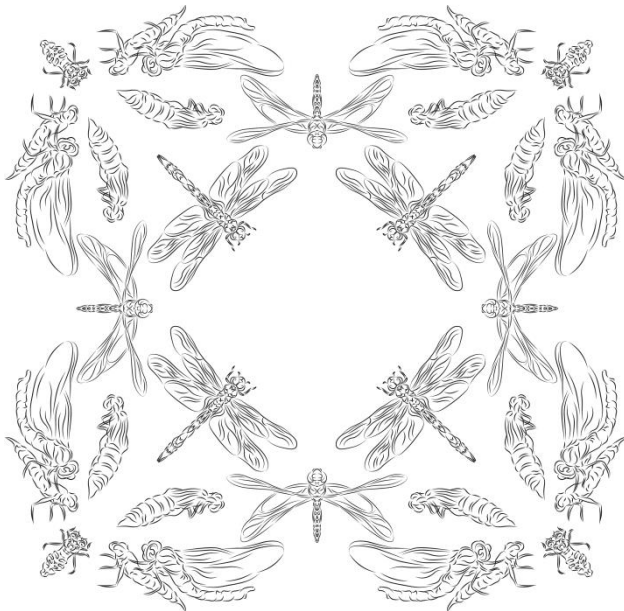
A legtöbbet a rúzsforma modellezéséből tanultam, az a része ahol a külső tok és a rúzs fém tartálya összeér egy ötszög alakú hasáb és egy vékonyabb hengerforma találkozására, melyeknek egy ponton össze is kell olvadniuk, ennek kivitelezése komoly feladat elé állított.

Az eredményeket végig nézve rájöttem, hogy több előzetes tervezést igényel, hogy a különböző elemek egy összeillő esztétikai egységet mutassanak. Emellett a konzulensem is figyelmeztetett, hogy még mindig túlságosan klasszikus az irányvonal, amin elindultam. Ezen tényezők tekintetében úgy éreztem a fókusz a szecessziós egyedi formavilág helyett napjaink

dekorkozmetikumaira kell helyezni, különös tekintettel arra, hogy különböző termékek hogyan alkotnak egy adott kollekcióban egységes arculatot úgy, hogy az elemek egyenként is elég figyelemfelkeltőek legyenek, egymás mellé téve viszont ne legyen kaotikus az összképük.

A Florasis márkát elemezve jöttem rá, milyen fontos szerepe van annak, hogy az egyes elemek alap formái hasonló sémákat kövessenek, hasonló arányú ívekből épüljenek fel. A Mac márkát megfigyelve pedig megtetszett, hogy milyen érdekes megoldásokat eredményezhet, ha minden ugyanazt a sziluettet hordozza. Ez esetben ugyan jobban kell figyelni arra, hogy megkülönböztethetőek legyenek, viszont az egységes összkép megalkotásának egy nagyon jó alapja lehet. Ezen gondolatmenet alapján az eddigi modelleket lebontottam és a grafikai elemekig visszamentem. A mandala mintázatból a kör- és hengerformák kézenfekvők lettek volna, de ezeket elvettem mivel az anyaggyűjtésem során ezek szembetűnően többségben voltak.

Mivel egy felsőkategóriásnak szánt márká szerepelt az elképzelésimben, nem szerettem volna, hogy beleolvadjon a már piacon lévő termékek sorába. Úgy döntöttem, inkább átdolgoztam a mandalákat úgy, hogy egy lecsapott sarkú négyzetekbe foglaltam azokat, mivel ezt szerettem volna a háromdimenziós modelleken is viszontlátni.

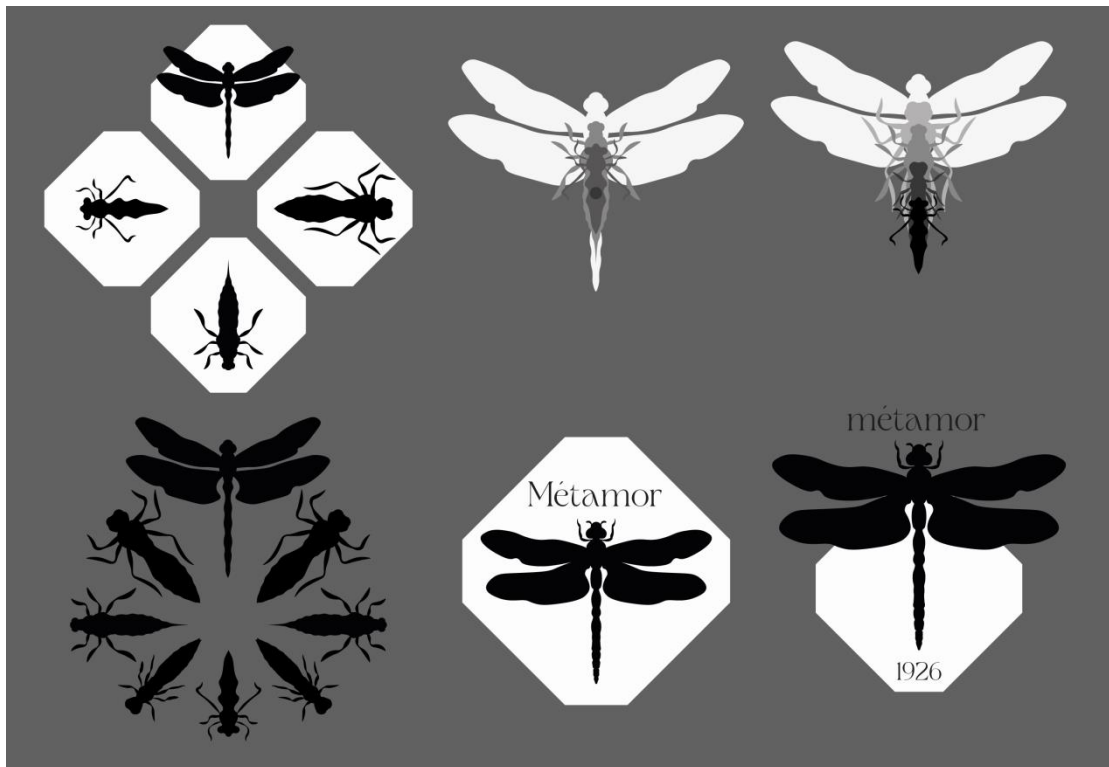
13. ábra

A modellezésre már nem csak kísérletezgetésként tekintettem, már jóval alaposabban átgondoltam, modelljeim típusát és kinézetét. Azt eddig is tudtam, hogy szeretnék csinálni parfümöt, rúzsot és púdert, a távlati tervem között szerepelt, hogy még modellezek

szemhéjpúderpalettát, szempillaspirált, illetve a parfümnek egy egyedi dobozt.

A továbbiakban ezeket a terveket valósítottam meg.

A logó tervezés mindig is nehezemre esett, de a kivitelezés ezen fázisában már nem halogathattam tovább a feladatot. Több vectoros rajzot készítettem, eleinte a vonalrajzokhoz hasonlóan a szitakötő növekedési stádiumait próbáltam leegyszerűsíteni. Az egyes vedlések között a lárvák nagyon hasonlóan néznek ki, a különbség leginkább csak a méreteikben szemléltethető, egyéb változásaik még grafikailag felnagyítva sem mondhatóak látványosnak. Ennek ellenére próbáltam árnyalatbeli különbségekkel, méretbeli kontrasztokkal szemléltetni a különböző fázisokat. A termékek sziluettjét adó oktagon formákat is megpróbáltam továbbgondolni, hogy visszaköszöjjön a formavilág a márkajelzésben.

14. ábra

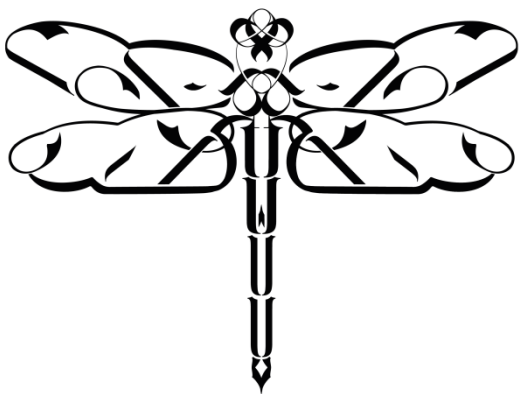
Szerettem volna az összhangra helyezni a fókuszot, de a nyolcszögformát túl aránytalan alapnak, a felhasznált motívumok számát túl soknak, zsúfoltnak éreztem egy logó egyszerűségéhez. Egy logónak viszont kis méretben is felismerhetőnek és értelmezhetőnek kell lennie, emiatt a metamorfózis szemléltetését meghagytam a címke mintáinak. Sikertelen próbálkozásaim után eszembe jutott egy grafikaóráról megismert gyakorlat, ami során a kiválasztott betűtípus karaktereit viszonylag egyszerű transzformációk alkalmazásával

- például másolás, megtükrözés vagy elforgatás - tervezzük meg az alap sziluettet.

Az így kapott formát pedig vágással, torzítással, vagy bármilyen más eszközzel véglegessé csiszolhatjuk. Ez nagyban segített, mivel jó kiindulási pontot adott ahhoz, hogy átlendüljek a számomra nehéz szakaszon. Végül arra a döntésre jutottam a logó kapcsán, hogy egy kozmetikai luxusmárkához a rovar legimpozánsabb formája illik, emiatt a kifejlett példányt mintáztam meg.

A tervezéshez legépeltem a választott „against Regular” betűtípussal az „ABC” betűit, kis és nagy karakterekkel, illetve felkerestem tipográfiával foglalkozó weboldalakat is, ahol listázva láthattam a fonthoz tartozó ligatúrákat. Végre egyben szemlélhettem a felhasználható formákat, íveket. Elkezdtem egymásra rétegezni a karaktereket, ezeket igyekeztem már nem betűként értelmezni, hanem csak a felépítését szolgáló ívek sokaságát használni. Az ívekből formák lettek, a formákból pedig lassan kirajzolódott és felépült a kész rovar.

Az emblémánál igyekeztem szemléltetni a szitakötő testfelépítését is, középső testrészén a minták sűrűbben helyezkednek el, törékeny szárnyain pedig levegősebben, nagyobb negatív terekkel szemléltettem kecsességét. Törekedtem arra, hogy az állat fej része a többi vonaltól elkülönítve is esztétikus legyen, így egyfajta alternatív logóként lehet önállóan is alkalmazni, ha valamilyen felhasználási felületen az egész logó nem fér el, vagy arányai miatt jobban mutat a leegyszerűsített. Jó példa erre a rúzs tetején megjelenő pecsétszerű minta, ahol hely szűke miatt jó lehetőségem nyílt ennek az alternatív emblémának a felhasználására.

Métamor

15. ábra

A grafikai alapot véglegesítve tovább haladhattam ismét három dimenzióban.

Legkönnyebben a rúzszt tudtam megalkotni, mivel ennek terve tért el legkevésbé a gyakorlasként már elkészített verziótól. Ötzőg helyett hexagon formát alkalmaztam a rúzs tokjaként, az így kapott plusz lapokon elhelyeztem a logót, mellette körívben a márkanév fut végig. A kupak díszítéséhez egymásra rétegezett szitakötő szárnyak mintáját használtam, emiatt annak ellenére, hogy nonfiguratív lett a végeredmény a vonalvezetés stílusa miatt illeszkedik a többi grafikához. A termék tetejét úgy alakítottam ki, hogy elférjen rajta a márka emblémája, ezáltal nem csak a borításon kapott helyet, hanem a rúzsos is visszaköszön.

16. ábra

Ezen felbuzdulva következő lépésként a szemhéjpúder palettákat valósítottam meg.

Eleinte csak egy szerepelt a terveimben, viszont az egyszerűbb, 3*3-as felosztású termék gyors elkészítése után úgy éreztem maradt még bennem kiaknázatlan lehetőség, kreatív megoldás egy újabb paletta kivitelezésére. Ekkor született meg a jóval komplexebb lenyomatú, szitakötőt mintázó verzió, melynek kivitelezése sokkal összetettebb feladatnak bizonyult, mint elődje megvalósítása. Hogy ne csak kinyitva legyen látható az eltérés, ezért az alapjául szolgáló oktogonnak a rövidebb éléhez raktam a kinyitásra szolgáló zsanérelemet, illetve a doboz fedelén látható mintázatot is újragondoltam.

Színeiben a két paletta harmonizál, akár jó kiegészítője is lehet egymásnak.

17. ábra

Tovább haladva a termékpalalettámon, a púder megalkotása következett. A csomagolás mérete miatt egyszerűbb mintát kaptam, csak a logó került felapplikálásra. Ezzel a szerényebb küllemmel ellentétben a belseje igazán impozáns megjelenésű. A púder különböző színei, dombornyomott, szitakötő formájú lenyomatainak végigkísérhetők a rovar különböző báb- és lárvaállapotai.

18. ábra

A sorban haladva áttértem a parfüm üvegének megtervezésére. Itt különösen kellett figyelnem arra, hogy ne csak a termék látható részeit modellezzem, hanem figyeljek annak üregességére,

mivel az anyag adottságaiból kifolyólag áttetsző. Ezen a ponton magával ragadott a lehetőségek tárháza, szívesen kísérletezgettem különböző megvilágításokkal, térbeli elhelyezésekkel, mintákkal, felületi textúrákkal, az átlátszóság mértékével, ebből adódóan rengeteg verzióm született, melyekből már a végén az okozott nehézséget, hogy ki tudjam választani a legmegfelelőbbet.

19. ábra

A parfümös üveg kupakját többszöri tervezés és kísérletezés után sem éreztem odaillőnek. A sokszög alakzatokat, amik más termékekhez passzoltak már mind végig próbáltam, de egyik sem harmonizált az üveggel. Elkezdtem lekerekítettebb, egyszerűbb formákkal próbálkozni, ami eszembe juttatta a már meglévő logót. Az embléma központi elemét dolgoztam át háromdimenziósra, melynek filigrán részletein igazán jól mutattak a fémes tükröződések, csillanások. Mivel nem szerettem volna, hogy ezzel az eddigiektől eltérő formával kilógjon a termékek összképéből, így törekedtem arra, hogy visszaköszönjön a kupak formája más kozmetikumokon is.

A szempillaspirál modellje ekkor még kezdetleges volt, az arányaihoz viszont illőnek éreztem, emiatt úgy mintáztam, hogy a kupak megfeleljen a szitakötő fejének a spirál többi része pedig a testének.

20. ábra

A parfümnek egy külön dobozt is terveztem, a referenciákként nézett mai kozmetikumok csomagolásait kissé sematikusnak találtam, egyedibbet szerettem volna. Utánajártam, hogy milyen kreatívabb megoldások léteznek az ajándékdobozok területein, mivel ezeket külön szeretnék eladni a vásárlóknak, úgy gondoltam, hogy a megalkotásukra is nagyobb hangsúlyt fektetnek. Szintén szempont volt a csomagolásra szánt alaposabb, részletesebb tervezés kapcsán, hogy sok esetben maga a csomagolás az, amit először megpillant a vevő és döntő tényező lehet a vásárlásnál. Legtöbbször már fél sikernek számít egy produktum esetében, ha a boltok polcain ki tud emelkedni vetélytársai közül. A mai felgyorsult világban a márkáknak is követniük kell azt a trendet, hogy a fogyasztói társadalom ingerküszöbe egyre magasabb, ezáltal egyre több termék kerül rövid időn belül a piacra.

Az egyedi doboz előállításához saját szabásmintát kellett megszerkesztenem, melyhez jól jöttek középiskolai tanulmányaim. Grafikus végzettségem megszerzése során tanultam doboztervrajzok készítését is, ezen órák alkalmával rengeteg kész mintát vizsgálhattam, az egyedi elképzelések megvalósításában gyakorlatot szereztem. Esetemben ezt az egyediséget a doboz záródását biztosító szitakötő szárny felapplikálása adta meg, ami reményeim szerint különleges formájával és térbeliségével kellőképpen felhívja magára a figyelmet.

A doboz sötét, matt felületet kapott, a szárnyakat pedig a kontraszt érdekében fémes csillogású mintázattal láttam el.

21. ábra

Ezen a ponton még nem voltam igazán határozott a végleges színvilágot illetően, mivel ahogy már említettem a szitakötő játékos kitinje több eltérő színvilággal is megihletett, de a különleges irizálást nem minden anyag tudta átadni. A termékek közül csak a parfümnek az üveg materiálja bizonyult erre alkalmasnak, a többi árucikk műanyag burkolatán nem tudtam ilyen hatást elérni, emiatt ki kellett választanom a színekavalkádból egy konkrét kombinációt. Abban biztos voltam, hogy az alapszín mellett szükségem van egy fémes csillogású árnyalatra, amely az alapból kiemeli a mintákat. Az elegancia miatt elsőként az arany árnyalatára gondoltam, mivel úgy érzem a köztudatban az arany szín asszociál leginkább a luxusra. Ennek ellenére a végső választásom egy nagyon világos tónusú ezüstre esett, mivel a szitakötők hideg színpalettájához ez sokkal közelebb áll, illetve vízközeli élőhelyeik hangulatához is jobban illeszkedik ez a szín.

Az alap kiválasztásakor eleinte még színpárokban gondolkoztam, mivel színátmenetes csomagolások terve élt a fejemben, ezzel is kihangsúlyozva inspirációm irizáló kitinjének mivoltát. A tervezés során felmerült a sötétlila-kék, smaragdzöld-sárga kombinációja, illetve a fekete szín a legtöbb hideg árnyalattal társítva. Mivel az általam választott világos ezüst valamilyen sötét tónuson érvényesül a legerőteljesebben, ezért végül a sötét és élénk türkizkékekre szűkítettem a listám.

A termékek véglegesített kinézetével már tovább haladhattam a promóciós folyamatok felé. Eleinte csak állóképekben, plakátokban, újsághirdetésekből, esetleg internetes

megjelenésekben gondolkoztam, de konzulensem bátorítására elkezdtem reklámfilm-szerű animációkkal is kísérletezni.

Ez eleinte nehezen ment a merev grafikus hozzáállással, hiszen eddigi munkáim nagy része statikus képeket takart és ezek mellett csak pár gyakorlás, kísérletezés szintű animációm volt. Szerencsére ezek a gyakorlások stabil alapnak bizonyultak, mivel nézőpontot tudtam váltani és meg tudtam tervezni a mozgó reklámokat is. Bevallom ezek megvalósításában jóval több szaktanári iránymutatásra volt szükségem, mint az eddigi modellezésnél, illetve az elkövetkezendő plakát tervezéskor.

A próbaként kirenderelt animációm a konzulensem helyezte számomra új megvilágításba. Felhívta a figyelmem, hogy jobban elrugaszkozhatok a realitástól a rendelkezésemre álló digitális eszközök segítségével. Magamtól nem gondoltam volna olyan megvalósításokra, mint például, hogy ne csak tárgyakat, hanem azok anyagainak színeit és mintáit is megmozgassam. Különösen motivált arra, hogy a szitakötőket keltsem mozgással életre, emiatt következő lépésként a már meglévő egyszerűbb animációkba terveztem plusz mozgásokat, majd az ezekben szereplő rovarokat megmodelleztem.

A komplexebb mozgóképekhez már szükséges volt, hogy mélyítsem az animációs ismereteimet. Felelevenítettem azokat a tanórákon bemutatott funkciókat, melyek segítségével az animáció egyes fázisait plusz automatikusan hozzáadott kis mozgásokkal életszerűbbé alakít a program, ezáltal kevésbé tűnik robotisztikusnak. Emellett segítségemre volt egy olyan eszköz is, ami a szitakötőket mozgatja meg azzal, hogy egy megadott vonalon végigrepteti őket. Ezekről a funkciókról csak felületesen tudtam, gyakorlatban az előző munkáim során nem tudtam őket hasznosítani.

A plakátok tervezésekor sokáig tanácstalan voltam, a háromdimenziós, szabadon alakítható modellek egy eddig sosem ismert nagyságú szabadságot adtak, ami miatt nem tudtam, hogy milyen irányba induljak el, mivel szinte semmilyen korlát nem szabott határt. A használt program segítségével a termékekről bármilyen képet előállíthattam, bármilyen szögből, bármilyen fény beállításból, bármilyen nagyításban és méretben. Korábbi projektjeim nem voltak ilyen átfogó jellegűek. Egy tervezési folyamatot eddig még nem volt lehetőségem a legelső fázisától a legvégső kimenetelig végigkísérni, hiszen az eddigi órai feladatokon, vagy még nem volt meg a megfelelő technikai tudás, vagy már nem volt elegendő idő a teljes kivitelezéshez. Emiatt nem éreztem magamban kellő magabiztosságot, hogy a 3D adta lehetőségeket maximálisan kiaknázzam.

Korábbi munkáimnál, ha egy felvételre volt szükségem inkább fényképezőgép vagy kamera segítségével állítottam elő, hiszen ott a technikai adottságok egyben le is szűkítették az

opciókat. Jelen esetben, vizsgaművem megalkotásának részeként alkalmam nyílt a háromdimenziós programban mélyebben elmerülni és felépíteni egy komplett digitális stúdiót. Az áttörést egy másik munkafolyamat indította el, amikor a parfümös doboz animációjához szükséges fényeket állítottam be úgy, hogy a keletkezett árnyékok ne legyenek zavaróak akkor jutott eszembe, amit még gimnáziumi rajztanároim hangoztattak csendélet rajzolásakor, miszerint ha a vetett árnyék elég karakteres, akkor azt is kompozíciós elemként lehet kezelni. Erről jutott eszembe, hogy a szempillaspirál megformálásával elkezdett szitakötő alakot kép formájában teszem teljessé, melyet árnyékok hozzáadásával szerettem volna elérni. Ekkor vált igazán praktikussá, hogy nem fizikailag készült fényképeket kell alkalmaznom, mivel az általam rögtönzött körülményekkel kivitelezhetetlen lett volna. Jelen esetben viszont csak a már meglévő szitakötő logót kellett a digitális lámpa számára láthatóvá tennem.

A rúzshoz készült reklámanyagnál volt a legnehezebb dolgom bevilágítás terén, mivel itt nem egy termék jelenik meg, hanem több színben és módon is szemléltetni szerettem volna - kupakkal és anélkül, szemből illetve oldalról is. Ez nehezítette meg leginkább a munkám, mivel így több, különböző modellnél nagy körültekintést igényelt, hogy mindegyik kapjon elegendő fényt, viszont egyik se vegyen fel túl sokat, hogy ne égen ki a kép. Az egymásra vetett árnyékokat és a fém részen megjelenő tükröződések is figyelembe kellett vennem.

22. ábra

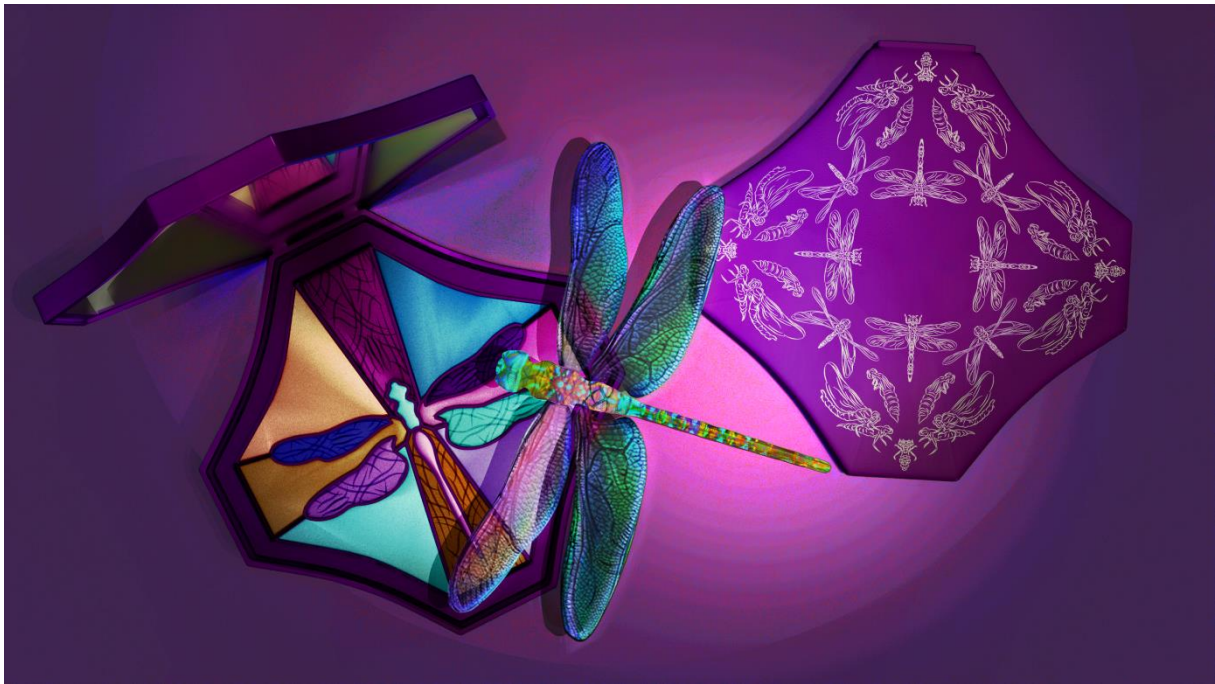
A parfüm plakátjának tervezése során már meg szerettem volna törni a sort, hogy a képek egymás mellett se legyenek unalmasak, emiatt az újra gondolt sík látvány elemek helyett visszafordultam a térbeli megoldásokhoz. Az animációkhoz már készítettem szitakötő modelleket, de azok jelen esetben nem voltak használhatóak, mivel a mozgás miatt leegyszerűsítettek voltak, a design megmozduló kis elemeiként funkcionáltak.

A parfümhöz szerettem volna egy élethűbb, anatómiailag pontosabb rovarot. Ezúttal nem a csomagolás élőlényeinek adtam formát, hanem fényképek alapján modelleztem egy szitakötőt, ami valamennyire megfelel a valóságnak. Viszont nem törekedtem teljes realizmusra, ugyanis azt már eldöntöttem, hogy a méretében és színeiben is el szeretnék térni a valóságtól. A végeredmény összeszerkesztéséhez több kép kirenderelése is szükséges volt, amik egymásra építve adták meg a kívánt összhataást. Több kép készült, egy, amin csak az üveg részeihez állítottam be a fényeket, egy, amin a fém részeihez illetve egy, amin a rovarhoz.

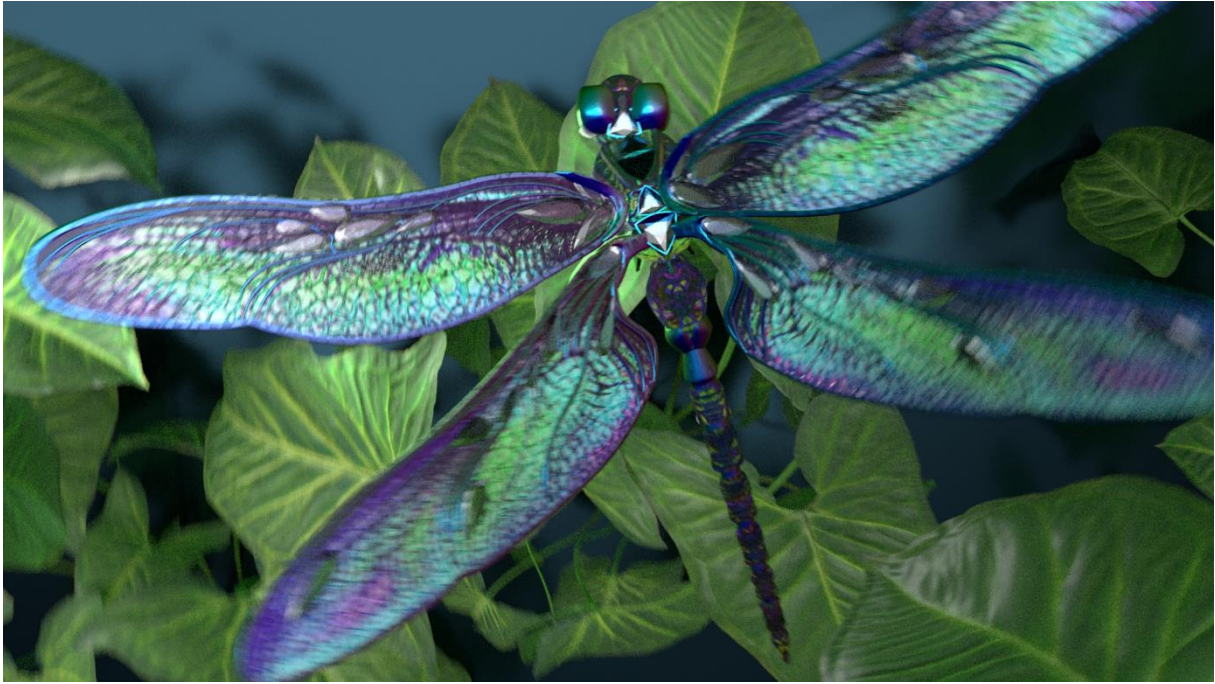
23. ábra

A szemhéjpúder paletta prezentációja okozta a legnagyobb fejtörést, mivel ehhez a terméktípushoz nem annyira szokás plakátot készíteni. Mégis úgy éreztem ez a modell megérdemel egy külön képet, mivel részleteiben igen gazdag. Itt is a parfümös üveghez alkalmazott szitakötőt használtam, mivel így egy játékos összkép alakult ki, ahogy a lenyomatban megjelenő rovar találkozik egy valódival. A plakát elkészítésekor törekedtem hasonlóan élénk, valóságtól elvontabb színvilágra.

24. ábra

Konzulensem tanácsára a munkám megkoronázásaként a fennmaradt, rendelkezésemre álló időmben egy újabb animációnak álltam neki, amely az előzőektől eltérően kevésbé reklám jellegű. Mivel itt elsőre nem a termékekkel kerül szembe a néző, ehelyett a kamera egy ékszerszerű, élőnek ható szitakötőn időzik, majd miután minden szögből megszemléltük a rovarot, csak ezután jönnek a képbe a termékek. A színvilágot tekintve fontos tervezési szempont volt, hogy ezt a snitt is maximálisan illeszkedjen a már meglévő, kész képvilághoz, előszeretettel alkalmaztam hideg tónusokat és a már szinte fekete sötétségű hátttereket, melyek kiemelik az irizáló türkizeket és világos lilákat. A modellezéshez megvizsgáltam különböző ékszereket, ezáltal törekedtem arra, hogy az állat felépítésében és végleges megjelenítésében ez visszaköszönjön. A rovar meganimálásához sok, az interneten fellelhető macrofelvételt megnéztem, ezek segítségével élethűbben tudtam megmozgatni sajátomat.

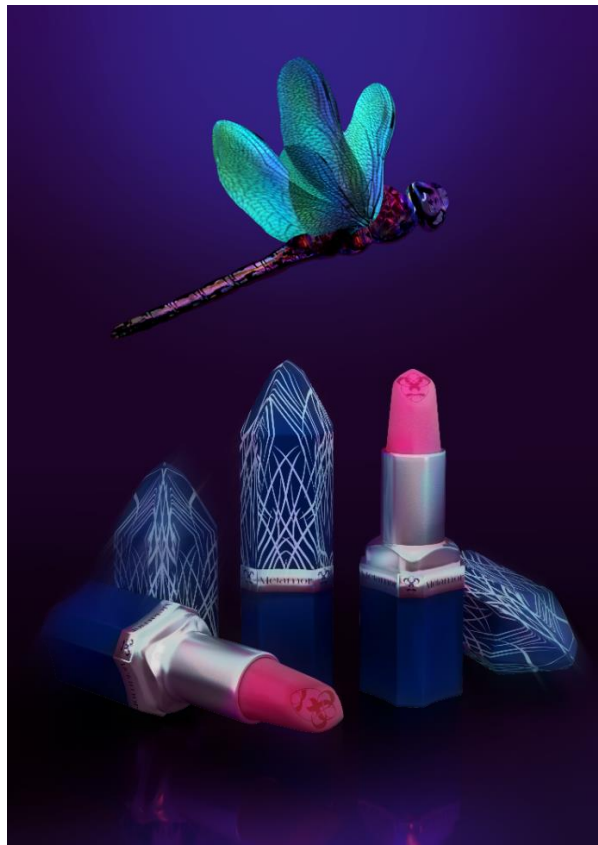
25. ábra

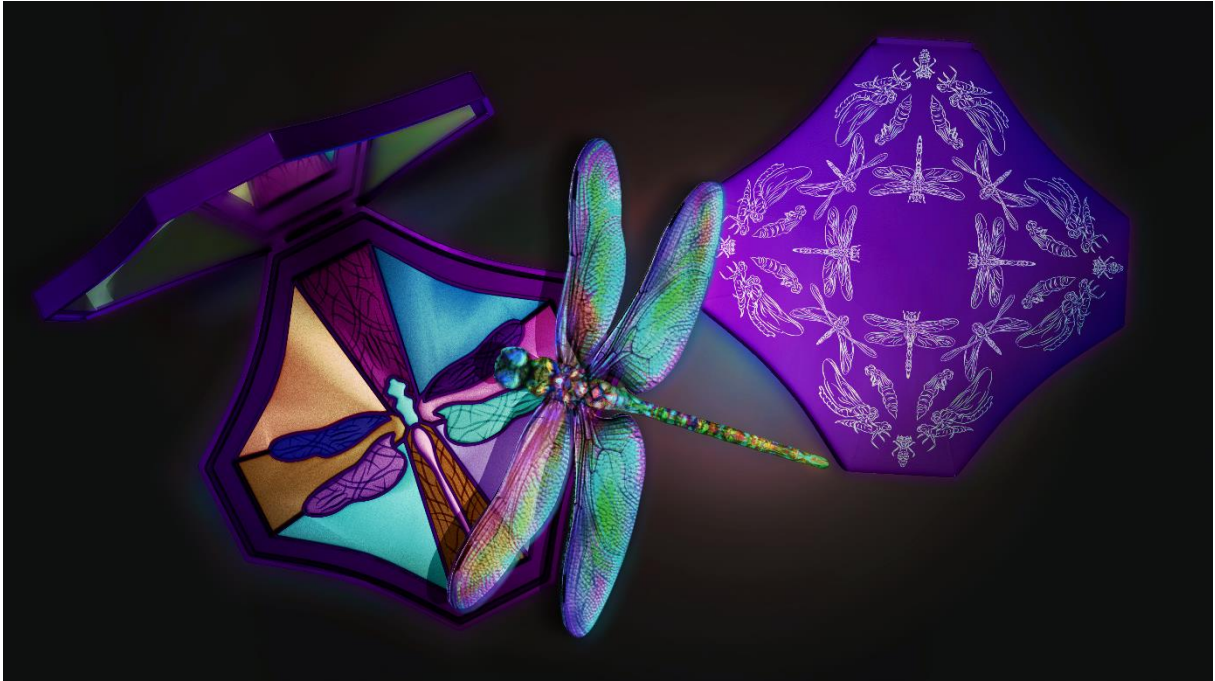
Konklúzió

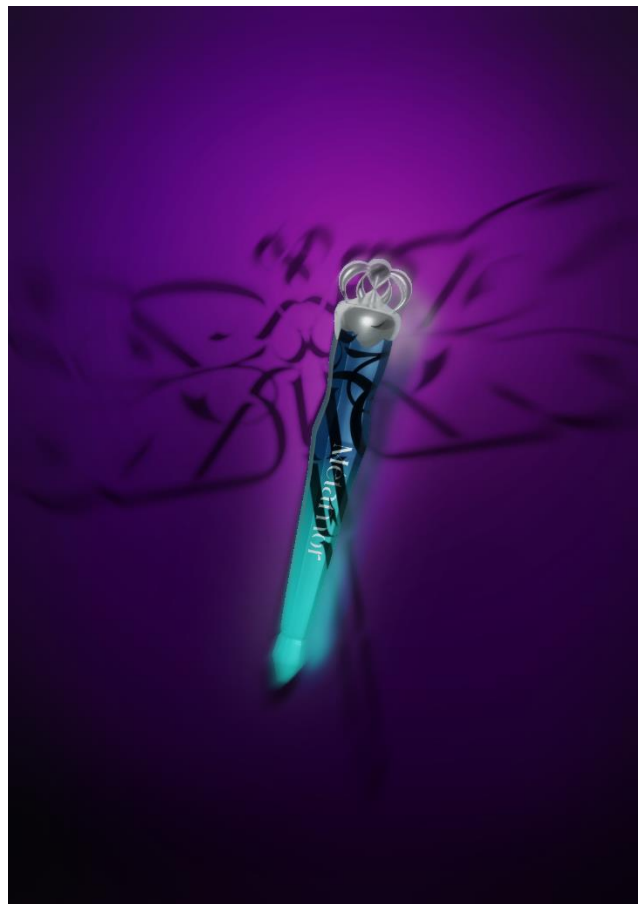
Vizsgamunkám elkészítése során rengeteget fejlődtem, őszintén állíthatom, hogy minden technikai tudást, amit egyetemi tanulmányaim során szereztem kamatoztatni tudtam ebben a feladatban. A meglévő tapasztalatom mellett sok új ismeretet is magaménak mondhatok, hiszen ez volt a legátfogóbb projekt, amit valaha készítettem. Számomra teljesen új élmény volt egy kitalált koncepciót az elejétől a legvégéig kivitelezni, ezáltal a tervezésnek egy új szintjét tapasztaltam meg. Érdekes megélés volt, ahogy összeállt a kollekcióm a Blenderben való egyes elemek fejlesztésétől egészen addig, amíg egységes képet nem kaptam. Szintén új terület volt számomra az, hogy a háromdimenziós termékekhez mozgásokat, animációkat kellett megterveznem és kiviteleznem, mivel eddigi munkáimban szinte mindig csak álló képekkel dolgoztam. Az animálásnak csak az alapjait ismertem, viszont a szitakötők röpte és a kamera mozgásának dinamikája lehetőséget adott új területek feltérképezésére. A reklámanyagok tervezése által számomra új kapuk nyíltak meg, mivel eddig az illusztrálás során mindig egy fehér lappal kezdtem és csak a saját rajzaimat fejlesztettem és használtam fel, most viszont a már kirenderelt képek nagy támpontot adtak, mely által több időm és energiám maradt, hogy a különböző digitális rajzrétegekkel kísérletezzek.

Visszatekintve a munkafolyamatra talán még több energiát fektetnék az animációkra, hogy élethűbbnek hasson és kevésbé látszódjon digitális mivolta. Törekednék a színvilág egységesítésére, mivel amit el tudtam érni utómunkában az állóképeken, az az animációkban másképp néz ki. Ezen felül, ha több időm maradt volna, akkor felhasználnom a szakgimnáziumi grafikus képzésen tanultakat és a termékek mellé változatosabb dobozokat is terveznék.

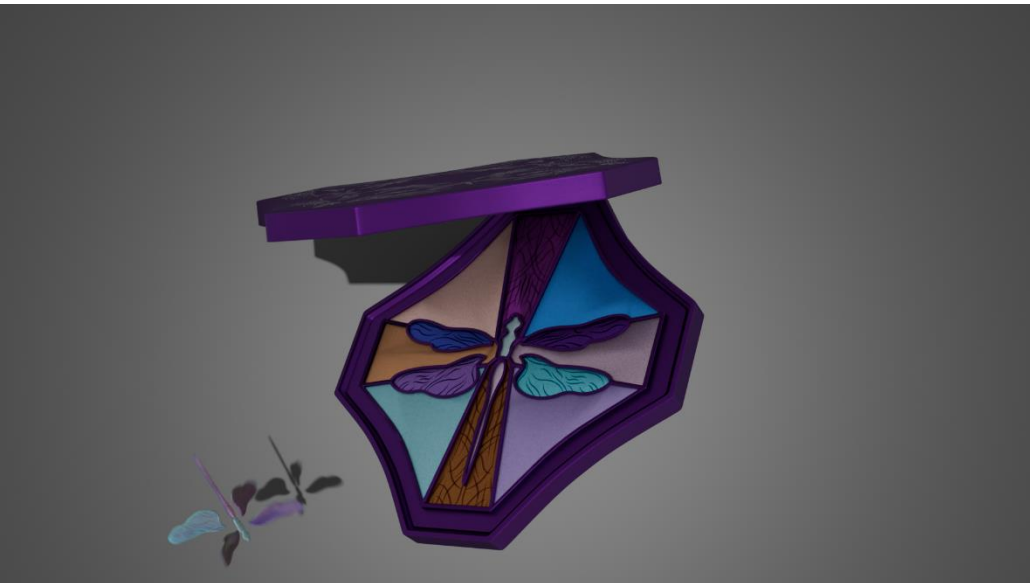
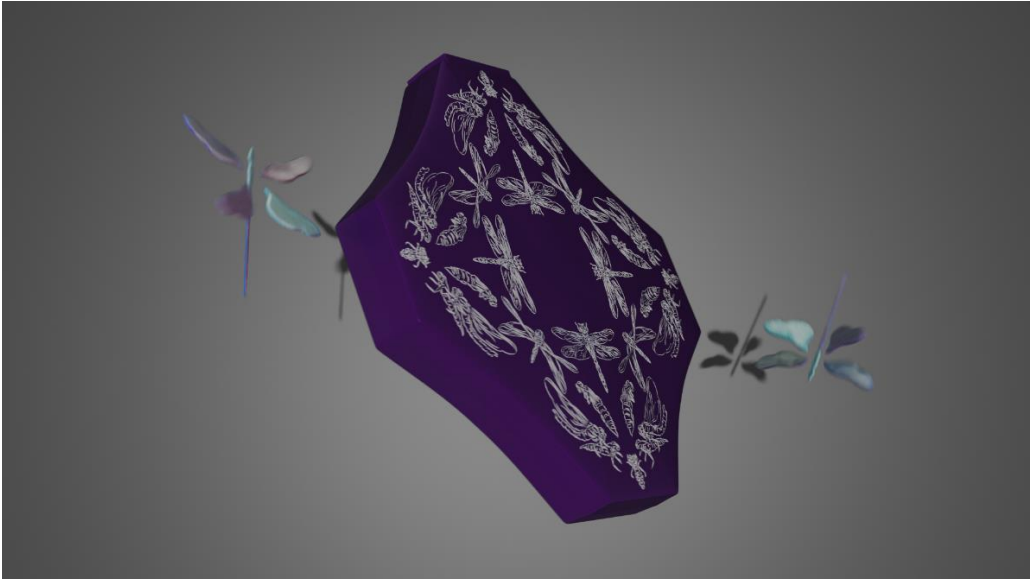
Dokumentáció

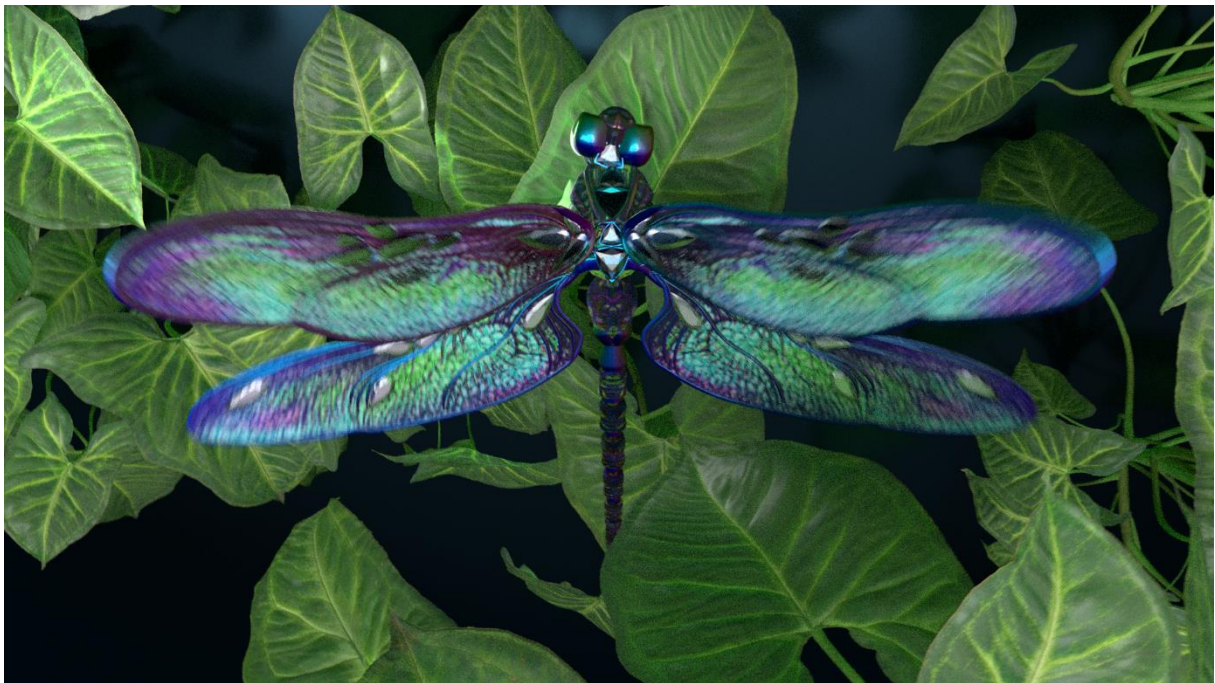

Bibliográfia

Alice Twemlow, *Mire jó a grafikai tervezés?*, Budapest, 2008

Barák Péter, *Arculat és identitás*, Budapest, 2008

Beke László, *Műalkotások elemzése*, Budapest, 1994

Cedric Laquieze. (N. a.) Artist biography

Letöltés dátuma: 2024. 04. 17. innen:

<https://www.cedriclaquieze.com/artist>

Charlotte Fiell Peter Fiell, *Design a 20. században*, Budapest, 2002

Charlotte Fiell Peter Fiell, *Design kézikönyv*, Budapest, 2007

Christopher Marley. (N. a.) Biography

Letöltés dátuma: 2024. 04. 02. innen:

<https://christophermarley.com/biography-2/>

David Jury, *Mi az a tipográfia?*, Budapest, 2007

Exquisitecreatures. (N. a.) About Christopher Marley

Letöltés dátuma: 2024. 04. 02. innen:

<https://exquisitecreatures.org/christopher-marley/>

Farkas Sándor. (2018) AZ ÉV ROVARA Az óriás szitakötő

Letöltés dátuma: 2024. 03. 25. innen:

https://epa.oszk.hu/02900/02926/00064/pdf/EPA02926_termeszet_vilaga_2018_04_158-162.pdf

Gloomth. (2019) Interview with artist Cedric Laquieze

Letöltés dátuma: 2024. 04. 17. innen:

<https://gloomthzine.com/2019/12/03/interview-with-artist-cedric-laquieze/>

Grace Ebert. (2020) Geometric Insects Navigate Sparse Flora in Pastel Illustrations by Hoàng Hoàng

Letöltés dátuma: 2024. 04. 15. innen:

<https://www.thisiscolossal.com/2020/04/hoang-hoang-insect-world/>

Jessica Bumpus. (2023) A Designer's Long Journey to Jewelry

Letöltés dátuma: 2024. 04. 13. innen:

<https://www.nytimes.com/2023/05/26/fashion/jewelry-bernard-deletraz.html>

Kris Manty. (N. a.) Dragonflies Enchanted Art Nouveau Jewelry Designers

Letöltés dátuma: 2024. 03.20. innen:

<https://www.antiquetrader.com/collectibles/the-dragonfly-motif-in-art-nouveau-jewelry>

Kris Manty. (N. a.) Alphonse Mucha: Celebrated Artist of the Art Nouveau Movement

Letöltés dátuma: 2024. 03.20. innen:

<https://www.antiquetrader.com/feature-stories/alphonse-mucha-celebrated-art-nouveau-artist>

Lalique Museum. (N. a.) René Lalique

Letöltés dátuma: 2024. 04. 13. innen:

<https://www.musee-lalique.com/en/discover/lalique-more-than-a-name/rene-lalique/>

Met museum. (N. a.) "Moth" Pendant

Letöltés dátuma: 2024. 04. 13. innen:

<https://www.metmuseum.org/art/collection/search/491266>

Pók Lajos, *A Szecesszió*, Budapest, 1972

Stephen Shooster. (2023) Shoosty Bugs v2 Art in Chambers

Letöltés dátuma: 2024. 04. 02. innen:

https://issuu.com/shoosty/docs/2023_sanford_show_sm

Stephen Shooster. (N. a.) About Shoosty

Letöltés dátuma: 2024. 04. 02. innen:

<https://shoosty.com/pages/about-us>

Susanne Fowler. (2024) Lisbon Museum Houses a René Lalique Collection

Letöltés dátuma: 2024. 04. 13. innen:<https://www.nytimes.com/2024/04/01/fashion/craftsmanship-lalique-lisbon-museum.html>

Szabó Attila, *Művészettörténet vázlatokban*, Győr, 2000

Szél Győző. (2018) A levegő akrobatája

Letöltés dátuma: 2024. 03. 25. innen:https://www.researchgate.net/profile/Gyozo-Szel/publication/351058476_Az_orias-szitakoto_az_ev_rovara_A_levego_akrobataja/links/6081c452881fa114b41f8bbf/Az-orias-szitakoto-az-ev-rovara-A-levego-akrobataja.pdf

Timothy Samara, *A grafikai tervezés kézikönyve*, Budapest, 2016

Ábrajegyzék

1. ábra: Tylwyth Eldar: Meganeura (2020) forrás:

https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Dinosauria_-_libellule.jpg#/media/File:Dinosauria_-_libellule.jpg

2. ábra: Christian Fischer: Elder female Blue Emperor (2017) forrás:

<https://commons.wikimedia.org/wiki/File:AnaxImperatorFemale.jpg#/media/File:AnaxImperatorFemale.jpg>

3. ábra René Lalique: Szitakötős Bross (1897) forrás:

<https://www.lespierresdejulie.com/en/blogs/actualite/rene-lalique-maitre-verrier-et-joaillier-de-genie>

4. ábra René Lalique: Szitakötős Tiara (1900) forrás:

<https://nuvomagazine.com/magazine/winter-2002/from-temple-to-temple>

5. ábra Lucien Gaillard: Szitakötős hajtű (1861-1933) forrás:

<https://www.proantic.com/en/561467-lucien-gaillard-1861-1933-art-nouveau-1900-dragonfly-hair-barrette.html>

6. ábra Stephen Shooster: Samurai beetles (2022) forrás:

https://issuu.com/shoosty/docs/2023_sanford_show_sm

7. ábra Hoang Hoang: Orchid mantis (2020) forrás:

<https://www.behance.net/gallery/94330379/THE-INSECT-WORLD-COLLECTION>

8. ábra Christopher Marley: Biophilia (2016) forrás:

<https://i.pinimg.com/originals/32/0d/98/320d980f01675227006a78e024bbc31f.jpg>

9. ábra Cedric Laquiez: Fairies (N.a) forrás:

<https://www.cedriclaquieze.com/s-projects-side-by-side>

- 10.ábra Parfümös üveg vázlat (2024) saját kép
- 11.ábra Métamor Márkanév (2024) saját kép
- 12.ábra Kezdeti modellek (2024) saját kép
- 13.ábra Csomagolás minta (2024) saját kép
- 14.ábra Logó tervek (2024) saját kép
- 15.ábra Végleges logó (2024) saját kép
- 16.ábra Rúzs (2024) saját kép
- 17.ábra Szemhélypúder paletta (2024) saját kép
- 18.ábra Púder (2024) saját kép
- 19.ábra Parfümös üveg (2024) saját kép
- 20.ábra doboz próba (2024) saját kép
- 21.ábra Szempillaspirál (2024) saját kép
- 22.ábra Rúzs reklámanyag próba (2024) saját kép
- 23.ábra Parfüm reklámanyag munkafolyamat (2024) saját kép
- 24.ábra Szemhélypúder paletta reklámanyag próba (2024) saját kép
- 25.ábra Animáció részlet (2024) saját kép

MATE Szervezeti és Működési Szabályzat

III. Hallgatói Követelményrendszer

III.1. Tanulmányi és Vizsgaszabályzat

6.13. sz. függeléke: A MATE egységes szakdolgozat /
diplomadolgozat / záródolgozat / portfólió készítési útmutatója

4.2. sz. melléklete: Nyilatkozat a záródolgozat/szakdolgozat/diplomadolgozat/portfólió nyilvános hozzáféréséről és eredetiségéről

NYILATKOZAT

a záródolgozat/szakdolgozat/diplomadolgozat/portfólió¹ nyilvános hozzáféréséről és
eredetiségéről

A hallgató neve:

ŐSZE REBEKA ILONA

A Hallgató Neptun kódja:

FOZ059

A dolgozat címe:

A METAHOZFŐZIS SZÉPSÉGE

A megjelenés éve:

2024

A konzulens intézetének neve:

MŰVEISZETI INTÉZET

A konzulens tanszékének a neve:

MÉDIA TANSZÉK

Kijelentem, hogy az általam benyújtott záródolgozat/szakdolgozat/diplomadolgozat/portfólió² egyéni, eredeti jellegű, saját szellemi alkotásom. Azon részeket, melyeket más szerzők munkájából vettem át, egyértelműen megjelöltem, és az irodalomjegyzékben szerepeltettem.

Ha a fenti nyilatkozattal valótlan állítottam, tudomásul veszem, hogy a záróvizsga-bizottság a záróvizsgából kizár és a záróvizsgát csak új dolgozat készítése után tehetek.

A leadott dolgozat, mely PDF dokumentum, szerkesztését nem, megtekintését és nyomtatását engedélyezem.

Tudomásul veszem, hogy az általam készített dolgozatra, mint szellemi alkotás felhasználására, hasznosítására a Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetem mindenkori szellemi tulajdon-kezelési szabályzatában megfogalmazottak érvényesek.

Tudomásul veszem, hogy dolgozatom elektronikus változata feltöltésre kerül a Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetem könyvtári repozitori rendszerébe. Tudomásul veszem, hogy a megvédett és

- nem titkosított dolgozat a védést követően
- titkosításra engedélyezett dolgozat a benyújtásától számított 5 év eltelte után nyilvánosan elérhető és kereshető lesz az Egyetem könyvtári repozitori rendszerében.

Kelt: BÁJÓT, 2024 év APRILIS hó 21 nap

Hallgató aláírása

MATE Szervezeti és Működési Szabályzat

III. Hallgatói Követelményrendszer

III.1. Tanulmányi és Vizsgaszabályzat

6.13. sz. függeléke: A MATE egységes szakdolgozat /
diplomadolgozat / záródolgozat / portfólió készítési útmutatója

4.1. sz. melléklete: Konzulensi nyilatkozat

NYILATKOZAT

ÖSZE REBEKA ILONA (név) (hallgató Neptun azonosítója: FOZ059)
konzulenseként nyilatkozom arról, hogy a
záródolgozatot/szakdolgozatot/diplomadolgozatot/portfóliót¹ áttekintettem, a hallgatót az
irodalmi források korrekt kezelésének követelményeiről, jogi és etikai szabályairól
tájékoztattam.

A záródolgozatot/szakdolgozatot/diplomadolgozatot/portfóliót a záróvizsgán történő
védésre javaslom / nem javaslom².

A dolgozat állam- vagy szolgálati titkot tartalmaz: igen nem^{*3}

Kelt: Pécs 2024 év április hó 9 nap

belső konzulens

¹ A megfelelő dolgozattípus meghagyása mellett a többi típus törlendő.

² A megfelelő aláhúzendó.

³ A megfelelő aláhúzendó.